

DUMNEZEU, IAHVE, ALLAH

Redactor: Iuliana Glăvan
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Iuliana Constantinescu
Prelucrare imagine: Carmen Petrescu

Tipărit la Artprint

Katia Mrowiec, Michel Kubler, Antoine Sfeir
Dieu, Iahweh, Allâh
© 2004, éditions Bayard-France

© HUMANITAS, 2015, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Mrowiec, Katia

Dumnezeu, Iahve, Allah: Katia Mrowiec, Michel Kubler, Antoine Sfeir răspund la 100 de întrebări ale copiilor despre cele trei mari religii monoteiste / Katia Mrowiec, Michel Kubler, Antoine Sfeir; trad.: Georgeta-Anca Ionescu. – București: Humanitas, 2015

ISBN 978-973-50-4819-8

I. Kubler, Michel

II. Sfeir, Antoine

III. Ionescu, Georgeta-Anca (trad.)

2(100)

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372 743 382, 0723 684 194

DUMNEZEU, IAHVE, ALLAH

Katia Mrowiec, Michel Kubler, Antoine Sfeir
răspund la

100 de întrebări ale copiilor despre cele trei mari religii monoteiste

Traducere din franceză de
Georgeta-Anca Ionescu

HUMANITAS
junior

Dumnezeu, Iahve, Allah

Curios nume mai e Dumnezeu! Milioane de bărbați, femei și copii îl rostesc zi de zi, în toată lumea, ca pe-un cuvânt familiar și liniștitor. Și totuși, cel care-l poartă rămâne o enigmă: cine e el de fapt? Cum li s-a arătat el oamenilor? Trebuie să credem în el? Dacă da, cum anume? Pentru unii credincioși, el se numește pur și simplu Dumnezeu; pentru alții, este Iahve sau Allah.

Printre marile religii ale lumii, există trei care predică credința într-un singur Dumnezeu: iudaismul, creștinismul și islamul. Acestea s-au dezvoltat de-a lungul secolelor precum ramurile maiestuoase ale unui și aceluiași copac. Fiecare dintre ele are propriile reguli, propriile gesturi, propriile rugăciuni, propriile sărbători, adesea destul de greu de înțeles.

În cartea de față sunt adunate mai bine de o sută de întrebări primite de la copii despre aceste trei mari religii. Unele întrebări sunt foarte simple și se referă la detalii din viața de zi cu zi, de exemplu la alimentele pe care e interzis să le consumi ori la hainele pe care trebuie să le porți când te rogi. Altele încearcă să pătrundă sensul marilor evenimente ale vieții, precum nunta, înmormântarea sau misterul lumii de dincolo. Iar altele s-au născut în urma unor imagini, crunte uneori, văzute la televizor: există oameni care, în numele lui Dumnezeu, sunt în stare să comită acte barbare, ajungând să pervertească astfel mesajul profund al religiei lor.

Trei jurnaliști, Katia Mrowiec, Michel Kubler și Antoine Sfeir, au răspuns la toate aceste întrebări. Toți trei sunt pasionați de realitatea religioasă de astăzi. Folosind cuvinte simple, obișnuite, ei au încercat să explice cine este Dumnezeu pentru evrei, pentru creștini și pentru musulmani și, de asemenea, să povestească în ce fel încearcă un credincios să-și trăiască clipă de clipă propria credință. Au spus tot ce știau, fără să facă pe profesorii sau pe savanții, fără să trișeze și fără să ocolească subiectele sensibile, precum locul femeii sau fanatismul religios.

Cartea este împărțită în șapte capitole: marile întrebări despre Dumnezeu; credința; viața de zi cu zi; rugăciunea și practicile religioase; sărbătorile și simbolurile; locurile sfinte; problemele actuale. Învățând să ne cunoaștem mai bine propria religie, încercând să descoperim cum trăiesc și alți credincioși, vom învăța să nu ne mai fie teamă de cei care sunt altfel decât noi.

Și vom descoperi astfel că cea mai frumoasă dintre valorile pe care Dumnezeu a vrut ca toți credincioșii să le-nvețe este respectul față de sine și față de ceilalți.

Sumar

1. Marile întrebări ale credincioșilor

Cine l-a inventat pe Dumnezeu?	12
Cine este Dumnezeu pentru un evreu?	15
Cine este Dumnezeu pentru un creștin?	16
Cine este Dumnezeu pentru un musulman?	17
Dumnezeu, Iahve, Allah sunt unul și același Dumnezeu?	18
De ce se spune că Avraam este părintele tuturor credincioșilor?	19
Care sunt diferențele dintre un evreu, un iudeu și un israelit?	20
De unde vine numele de creștin?	21
Ce înseamnă musulman și islam?	23
Care este diferența dintre un musulman și un islamist?	24
Ce este un profet?	27
Ce reprezintă profetul pentru un evreu?	28
...Dar pentru un creștin?	28
...Dar pentru un musulman?	29
De ce se împart creștinii în catolici, protestanți, ortodocși și anglicani?	30

2. Despre credință

Cine a inventat religia evreilor?	34
Cine a scris Biblia?	35
Cine este Isus pentru evrei?	36
Ce se întâmplă după moarte, în viziunea evreilor?	37
De ce studiază evreii Biblia?	38
Care este porunca pe care trebuie s-o respecte evreii?	39
De ce nu rostesc evreii numele lui Dumnezeu?	40
Biblia evreilor e aceeași cu a creștinilor?	41
În ce cred creștinii?	42
De ce în Biblia creștinilor există un Nou Testament?	44
Cristos este numele de familie al lui Isus?	45
De ce spun creștinii că Isus a înviat?	46
Isus a inventat o religie?	47
Care este mesajul lui Isus?	48

De ce spun creștinii că Maria este mama lui Dumnezeu?	49
Cine este Duhul Sfânt?	50
Treimea înseamnă trei zei?	51
În ce cred musulmanii?	52
Cine a inventat religia musulmană?	53
Mahomed a scris Coranul?	54
Ce sunt cei cinci stâlpi ai credinței la musulmani?	56
Musulmanii ajung în rai după moarte?	59

3. Viața credincioșilor

Cum devii evreu?	62
Ce este circumcizia?	63
Rabinul este preotul evreilor?	64
Ce înseamnă <i>bar-mitzvah</i> ?	65
De ce nu mănâncă evreii carne de porc?	66
La evrei există sfinți?	68
De ce unele dintre porunci nu li se aplică femeilor evreice?	69
De ce trebuie să te botezi ca să devii creștin?	70
Catolicii, protestanții și ortodocșii au toți același botez?	71
Ce este un sacrament?	72
Cum ajungi sfânt?	73
Care este diferența dintre un preot și un călugăr?	74
De ce catolicii mănâncă pește vinerea?	75
De ce există mai multe biserici protestante?	76
Cum ajungi preot sau pastor?	77
De ce, cât ține Ramadanul, musulmanii nu mănâncă nimic în timpul zilei?	78
De ce la musulmani e interzis să mănânci carne de porc și să consumi alcool?	79
Ce este un imam?	80
La musulmani există sfinți?	81
Musulmanii au un papă?	82
De ce unele femei musulmane poartă un văl pe cap?	83
Cum se desfășoară nunta la evrei?	84
Cum se desfășoară nunta la creștini?	85
La creștini e permis divorțul?	86
Cum se desfășoară nunta la musulmani?	87
Cum se desfășoară înmormântarea la evrei?	88
Cum se desfășoară înmormântarea la creștini?	89
După moarte, creștinii vor învia?	90
Cum se desfășoară înmormântarea la musulmani?	91

4. Rugăciunea și practicile religioase ale credincioșilor

Ce este rugăciunea?	94
Care sunt principalele rugăciuni evreiești?	95
Care sunt cele mai importante rugăciuni creștine?	96
Care sunt principalele rugăciuni musulmane?	97
Ce este o sinagogă?	98
De ce, când se roagă, bărbații evrei poartă pe cap o mică tichie?	99
Ce este o biserică?	100
La ce folosește masa cea mare din mijlocul bisericilor?	101
De ce-și fac creștinii cruce înainte să se roage?	102
De ce se duc catolicii (și ortodocșii) duminica la slujbă la biserică?	103
Protestanții se duc și ei la slujbă la biserică?	104
De ce sărută ortodocșii tablouri?	105
Ce este o moschee?	106
De ce se așază musulmanii în genunchi pe un covoraș când se roagă?	107
De ce se roagă musulmanii vinerea?	108
E adevărat că musulmanii o venerează pe Fecioara Maria?	110
De ce, la moschee, bărbații stau separat de femei?	111

5. Sărbătorile și simbolurile religioase ale credincioșilor

De ce evreii, creștinii și musulmanii nu numără la fel anii?	114
În ce an suntem?	115
Care sunt cele mai importante sărbători ale evreilor?	116
Sabatul	116
Cum sărbătoresc evreii sabatul?	117
Paștele (<i>Pesah</i>).	118
Roș Hașana (Anul Nou).	119
Iom Kipur (Ziua Ispășirii).	119
Sucot (Sărbătoarea Corturilor).	120
Hanuka (Inaugurarea).	120
Purim	121
Șavuot (Sărbătoarea Săptămânilor).	121
Care sunt cele mai importante sărbători creștine?	122
De ce creștinii nu sărbătoresc Crăciunul toți în aceeași zi?	125
Care este diferența dintre Paștele evreiesc și Paștile creștine?	126
Ce semnificație are steaua lui David?	128
De ce crucea ortodocșilor este diferită de cea a catolicilor?	129
Care sunt principalele sărbători musulmane?	130

De ce apare o semilună pe drapelul unora dintre țările musulmane?	132
De ce poartă musulmanii un talisman în formă de mână?	133

6. Locurile sfinte ale credincioșilor

De ce se spune că există un pământ sfânt?	136
Creștinii au un pământ sfânt?	137
De ce este Ierusalimul un oraș sfânt pentru musulmani?	138
Creștinii au și alte orașe sfinte?	139
De ce mulți evrei locuiesc în Israel?	140
De ce se duc evreii să se roage în fața unui zid, la Ierusalim?	141
Ce înseamnă să faci un pelerinaj?	143
De ce se duc musulmanii în pelerinaj la Mecca?	144
Pelerinajul este ceva obligatoriu?	145

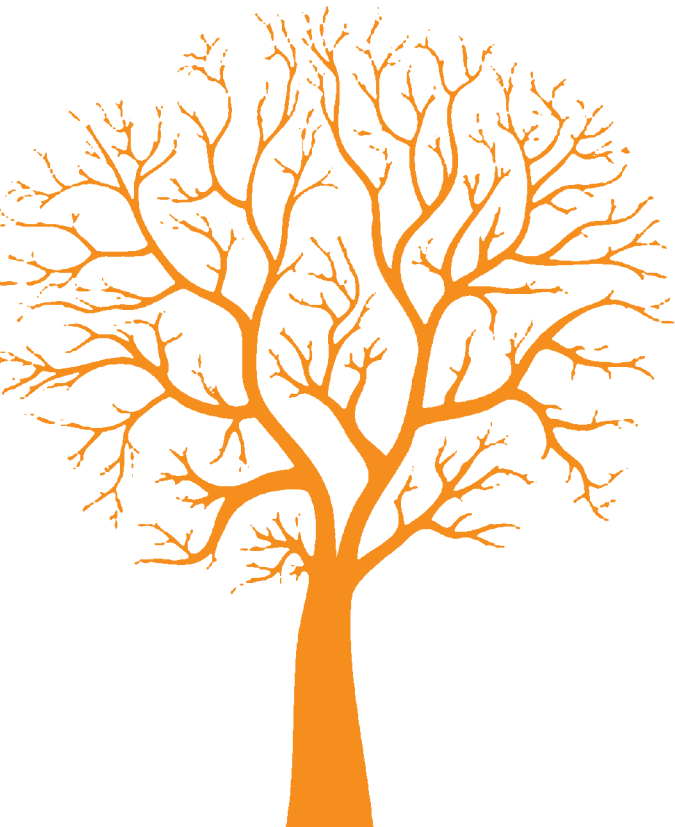
7. Credincioșii în secolul XXI

De ce la musulmani femeile au mai puține drepturi decât bărbații?	148
De ce nu există femei preoți?	149
Ce este fanatismul?	150
Trebuie să ne temem de fundamentalști?	151
De ce se vorbește de un război sfânt?	152
Credincioșii au dreptul să ucidă?	153
Putem să ne schimbăm religia?	154
Ce spun evreii despre creștini și despre musulmani?	156
Ce spun creștinii despre evrei și despre musulmani?	158
Ce spun musulmanii despre evrei și despre creștini?	160
Se poate face politică fără a aduce în discuție religia?	162

Anexe

Glosar	167
Repere cronologice	172
Marile sărbători cu dată mobilă	174
Calendarul meu religios	178

Capitolul 1

MARILE ÎNTREBĂRI ALE CREDINCIOȘILOR

Pentru un credincios evreu, creștin sau musulman,
Dumnezeu este unic. Însă, când fiecare dintre ei spune „Dumnezeu“,
asta nu înseamnă neapărat același lucru pentru toți!

Cine l-a inventat pe Dumnezeu?

Încă de la începutul timpurilor, oamenii au crezut în existența unor forțe care guvernează lumea.

Aceste forțe se manifestau mai ales prin intermediul fenomenelor naturale, precum furtunile violente, cutremurele sau inundațiile. De-a lun-

DIVINITATEA

Cuvântul „zeu” [în latină, *deus*] vine dintr-o foarte veche limbă de origine indiană, sanscrită. În această limbă, divinitatea era desemnată prin cuvântul *dei-wo*, ceea ce înseamnă „cer luminos”, locul unde trăiește divinitatea.

gul istoriei, ele s-au făcut simțite, de asemenea, în vremurile de foamete sau de război.

Ca să se familiarizeze cu aceste forțe, care-i înspăimântau și-i atrăgeau deopotrivă, oamenii au încercat să le înțeleagă mai bine. Un lucru li se părea sigur: ele aparțineau unei alte lumi, o lume foarte diferită de viața lor de zi cu zi.

Cum oamenii nu reușeau să stăpânească aceste forțe, au căutat să afle cine era creatorul lor. Astfel a apărut numele de Dumnezeu. Dar oamenii nu l-au inventat pe Dumnezeu, cum se spune, de exemplu, despre un savant că a inventat un obiect. De fapt, în majoritatea religiilor, Dumne-

